

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1988-1989

26 JANVIER 1989

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 62
du Code judiciaire**

(Déposée par M. Lebrun)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi a pour objet de prévenir certaines anomalies qui résulteront du vote du projet de loi adaptant les limites géographiques des cantons aux nouvelles entités communales, (projet n° 484/1, 1985-1986), notamment le passage en seconde classe de juridictions jusqu'ici classées en première classe.

En effet, selon l'article 62 du Code judiciaire, la première classe comprend les justices de paix et les tribunaux de police :

- 1° établis au chef-lieu de province;
- 2° établis dans une agglomération telle qu'elle est déterminée par le Roi et dont fait partie un chef-lieu de province;
- 3° dont les cantons comptent au moins 50 000 habitants.

Vous connaissez le mode de calcul créé par l'article 63 de ce même Code judiciaire qui veut que lorsqu'une commune est le siège de plusieurs cantons, chaque canton est réputé compter un nombre d'habitants correspondant au chiffre total de la population de tous les cantons réunis, divisé en autant de parts égales qu'il y a de cantons.

La combinaison de la loi adaptant les limites géographiques des cantons aux nouvelles entités avec l'article 63 du Code judiciaire va créer des situations pour le moins insolites.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1988-1989

26 JANUARI 1989

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 62
van het Gerechtelijk Wetboek**

(Ingediend door de heer Lebrun)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het onderhavige wetsvoorstel heeft tot doel een ongerijmdheid te vermijden die zal voortvloeien uit de goedkeuring van het wetsontwerp waardoor de geografische grenzen van de kantons aan de nieuwe gemeentelijke entiteiten worden aangepast (Stuk n° 484/1, 1985-1986), met name de overgang van bepaalde rechtscolleges van eerste klasse naar tweede klasse.

Volgens artikel 62 van het Gerechtelijk Wetboek omvat de eerste klasse immers de vrederechten en de politierechtbanken :

- 1° die in de provinciehoofdplaatsen gevestigd zijn;
- 2° die gevestigd zijn in een agglomeratie zoals ze door de Koning is vastgesteld en waarvan een provinciehoofdplaats deel uitmaakt;
- 3° waarvan de kantons ten minste 50 000 inwoners tellen.

De door artikel 63 van datzelfde Gerechtelijke Wetboek ingevoerde berekeningswijze is bekend : wanneer een gemeente de zetel is van verscheidene kantons, wordt elk kanton geacht zoveel inwoners te tellen als het totale bevolkingscijfer van de gezamenlijke kantons, verdeeld in zoveel gelijke delen als er kantons zijn.

De gelijktijdige toepassing van de wet tot aanpassing van de geografische grenzen van de kantons aan de nieuwe gemeentelijke entiteiten en van artikel 63 van het Gerechtelijk Wetboek zal op zijn minst tot ongewone gevolgen leiden.

En effet, l'entrée dans une grosse commune d'un canton de plus faible population peut amener par division de la population les cantons auxquels il se joint sous le seuil de 50 000 habitants et donc en seconde classe.

La conséquence néfaste de cet état de choses est que les traitements du magistrat cantonal et du greffier en chef — s'ils restent acquis pour les personnes en place — vont être diminués pour leurs successeurs.

Un autre point essentiel est que l'article 158 du Code judiciaire prévoit qu'il peut y avoir un ou plusieurs greffiers au siège des justices de paix de première classe.

Autant dire que les justices de paix ainsi touchées auront un cadre corrigé, avec absence de greffier, et donc perte d'emplois de qualité.

Le cas le plus flagrant est celui de Charleroi.

Présentement, Charleroi compte deux cantons de première classe, le premier et le second canton, chacun avec un greffier.

La division de Charleroi — nouvelle entité, en cinq cantons : Charleroi I, Charleroi II, Jumet (Charleroi III), Gosselies (Charleroi IV) et Marchienne-Au-Pont (Charleroi V), amènera tous ces cantons en seconde classe. En effet, la population totale au 31 décembre 1986 est de 249 732 habitants, soit pour chacun : 49 946 unités.

Actuellement, quatre de ces cantons sont classés première classe.

Il est anormal que des cantons comme Charleroi I (classé 6° ou 7°) et II notamment, dont l'activité est telle qu'ils figurent parmi les tout premiers du Royaume et dont l'activité ne cesse de croître, se retrouvent en deuxième classe.

Il faut souligner parallèlement que ces juridictions sont situées au chef-lieu d'un arrondissement judiciaire, siège d'un Barreau, qu'elles bénéficient des attributions de compétence en raison de l'importance des commerces et industries et que les avocats, — sur place — comparaissent souvent volontairement au siège de ces juridictions, ce qui augmente le volume des affaires traitées.

En conséquence, ces juridictions ont besoin d'un cadre solide et compétent, et donc notamment d'un greffier.

A noter qu'aux termes de l'article 62 du Code judiciaire, des juridictions situées au chef-lieu de province et comptant moins de 50 000 habitants sont en première classe alors que le canton voisin parfois plus peuplé et ayant une activité supérieure est en seconde classe.

Het onderbrengen van een grote gemeente in een kanton met een geringer bevolkingscijfer kan, door de verdeling van het bevolkingscijfer, de kantons waarbij het eerstgenoemde kanton behoort, immers onder de drempel van 50 000 inwoners en derhalve in tweede klasse doen terechtkomen.

Dat heeft een nadelig gevolg in die zin dat de wedde van de kantonale magistraat en van de hoofdgriffier die op dat ogenblik benoemd zijn, weliswaar onveranderd blijft, maar een vermindering zal ondergaan voor degenen die later zullen worden benoemd.

Ander belangrijk punt : artikel 158 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat er een of meer griffiers kunnen zijn in de zetel van de vrederechten van eerste klasse.

Dat betekent dat de vrederechten die onder die maatregel vallen, in hun personeelsformatie zullen worden aangetast omdat zij een griffier, dit is een personeelslid waaraan hoge eisen worden gesteld, verliezen.

Het meest in het oog springende geval is dat van Charleroi.

Charleroi telt op dit ogenblik twee kantons van eerste klasse, het eerste en het tweede kanton, elk met een griffier.

De verdeling van Charleroi (nieuwe gemeentelijke entiteit) in vijf kantons : Charleroi I, Charleroi II, Jumet (Charleroi III), Gosselies (Charleroi IV) en Marchienne-au-Pont (Charleroi V), zal tot gevolg hebben dat al die kantons in tweede klasse terechtkomen. Op 31 december 1986 bedroeg de bevolking in totaal immers 249 732 inwoners, d.w.z. 49 946 inwoners voor elk kanton.

Op dit ogenblik behoren er vier van die kantons tot de eerste klasse.

Het is niet normaal dat kantons zoals Charleroi I (dat 6° of 7° gerangschikt is) en Charleroi II, waarvan de werkzaamheden zo omvangrijk zijn dat ze tot de eerste van het Rijk worden gerekend en waarvan de activiteit nog steeds toeneemt, in tweede klasse terechtkomen.

Voorts zij onderstreept dat die rechtscolleges gevestigd zijn in de hoofdplaats van een gerechtelijk arrondissement waar de zetel van een balie is, dat hun bevoegdheden zijn toegekend wegens de belangrijke rol van handel en industrie en dat de plaatselijke advocaten er vaak vrijwillig verschijnen op de zetel van die rechtscolleges, wat de omvang van de te behandelen zaken nog doet toenemen.

Die gerechten hebben bijgevolg een goed uitgebouwde personeelsformatie met bekwame medewerkers, en derhalve ook een griffier, nodig.

Er zij nog op gewezen dat, luidens artikel 62 van het Gerechtelijk Wetboek, rechtscolleges die in de provinciehoofdplaatsen gevestigd zijn en minder dan 50 000 inwoners tellen, tot de eerste klasse gerekend worden, terwijl een aangrenzend kanton dat soms een grotere bevolking telt en meer activiteit aan de dag legt, tot de tweede klasse behoort.

Aussi, serait-il souhaitable que l'article 62 du Code judiciaire soit complété par l'attribution de première classe aux justices de paix siégeant au chef-lieu d'un arrondissement judiciaire.

Ce qui permettrait à des juridictions telles que Huy I et Huy II, par exemple, de passer en première classe alors que ces juridictions ont toujours la charge de la police ainsi qu'une population au-delà des 40 000 habitants.

M. LEBRUN

PROPOSITION DE LOI

Article unique

L'article 62 du Code judiciaire est complété par un 4°, libellé comme suit :

« 4° établis dans une commune chef-lieu d'un arrondissement judiciaire ».

10 novembre 1988.

M. LEBRUN
A.-M. CORBISIER-HAGON

Derhalve is het wenselijk artikel 62 van het Gerechtelijk Wetboek aan te vullen met de bepaling dat de eerste klasse ook de vrederechten omvat die hun zetel hebben in de hoofdplaats van een gerechtelijk arrondissement.

Daardoor zouden vrederechten zoals die van Hoei I en Hoei II b.v. in eerste klasse kunnen terecht komen; die rechtscollèges zijn immers ook belast met de taak van politierechtbank en hun rechtsgebied telt meer dan 40 000 inwoners.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Artikel 62 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld met een 4°, luidend als volgt :

« 4° die gevestigd zijn in een gemeente die de hoofdplaats is van een gerechtelijk arrondissement ».

10 november 1988.